

maandag 6 november 2000

TEKENING HENK VISCH

Tussen geluid en stilte

Een tijdje geleden kreeg ik een uitnodiging voor een theatervoorstelling, gespeeld door dove acteurs. Ik had een paar afspraken op die dag, maar ik verzette ze en ging.

In de zaal waar men wachtte, ging ik in een hoekje staan en keek naar de mensen. Het was me nog niet opgevallen dat er, hoewel er veel mensen waren, een complete stilte heerste. Er klonk geen muziek en er viel geen woord. Dat ik die stilte zo normaal had gevonden, dat verraste me. O Amsterdam! Je geeft me altijd onverwachts een stukje van mijn verleden terug!

Daarna zag ik de bewegende handen, de armen, de gezichten en de gebaren die ik zo goed kende.

Ook viel mij op, dat de doven er allemaal gezond en sterk uit zagen. Als ik ze één voor één op straat tegen was gekomen, had ik nooit vermoed dat ze doof waren. Vroeger herkende je ze meteen.

Toen ik jong was, had ik vele dove mannen gezien, maar waar waren de dove vrouwen?

Vorige week kreeg ik weer een ongewone uitnodiging. Een groep horende zonen en dochters van Nederlandse doven had me voor

een etentje uitgenodigd.

Opnieuw was ik verrast.

Hoewel ik die mensen nooit eerder ontmoet had, kende ik ze. En daar hoorde ik voor het eerst dat we een soort eigen cultuur hadden, en tussen het geluid en de stilte leefden. Lachend herinnerden we ons hoe belangrijke wij waren. Dat hadden onze dove ouders al in onze jonge jaren ontdekt, want wij hadden gezonde oren en konden telefonisch een gesprek voeren, de gemeentelijke brieven invullen en met de loodgieter spreken, of met de politie de zaken afhandelen en met de huisarts een afspraak voor vader maken. We wisten wanneer de taxi voor de deur stond, zonder door het raam te kijken.

Het was een mooie avond. We hadden allemaal iets met muziek en wisten nog niet dat onze dove ouders daar achter zaten. Nooit eerder heb ik me zo thuis gevoeld in Nederland. We hadden elkaar veel te vertellen.

Daar herinnerde ik me pas een doof meisje uit mijn verleden en durfde ik mijn hart te luchten: ik was een jaar of zeventien en ging in de zomervakantie naar Saffraandorp, in de bergen. Daar woonde een beeldschoon doof

meisje van een jaar of veertien. De jongens, af en toe ook de mannen van het dorp, pakten haar op de weilanden en stopten hun handen onder haar kleren. Ze reageerde woedend, maar dat was nu eenmaal geaccepteerd in het dorp.

Op een avond kwam ik haar tegen onder de amandelbomen. Ze glimlachte, maar ik reageerde niet en passeerde haar. Ze kwam met haar mooie lichaam voor me staan. Ik had nog nooit een vreemd meisje van zo dichtbij gezien en nog nooit een vrouw aangeraakt. Dus kon ik haar lichaam niet weerstaan. Ik legde mijn handen op haar borsten en drukte ze zachtjes in. Wat een belevenis. Maar opeens trok ik mijn handen terug. Eén dove was meer dan genoeg in ons huis, dacht ik en ik snelde weg.

's Nachts tikte iemand zachtjes op het raam. Zij was het, maar ik reageerde niet. Ze klopte harder, ik kroop onder de dekens. Met haar ongewone stem riep ze me hard, ik kroop nog dieper onder de dekens. Ze schudde tegen het raam, ik drukte mijn handen stevig tegen mijn oren. Ze sloeg een van de ruiten kapot en ging er vandoor.

Kader Abdolah